NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
PAOLO MENGOZZI
prednesené 8. apríla 2008 [1]

I — Úvod

1. Rozsudkom Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev z 29. novembra 2006, Campoli/Komisia, T-135/05 (Zb. s. FP-I-A-2-297, II-A-2-1527, ďalej len „napadnutý rozsudok“), bola zamietnutá, sčasti ako neprípustná a sčasti ako nedôvodná, žaloba, ktorou sa Franco Campoli domáhal zrušenia výplatných listín dôchodku týkajúcich sa mesiacov máj až júl 2004 tvrdením o ich nezákonnosti z rôznych aspektov.

2. Súdny dvor má teraz rozhodnúť o odvolaní, ktoré podal Franco Campoli proti už citovanému rozsudku.

II — Právny rámec

3. Ustanoveniami relevantnými na účely tohto sporu sú ustanovenia, ktoré v rámci Služobného poriadku úradníkov Európskych spoločenstiev (ďalej len „služobný poriadok“) upravujú vyplácanie dôchodkov v prospech bývalých úradníkov Spoločenstiev.

4. Na úvod treba pripomenúť, že služobný poriadok bol v roku 2004 predmetom významných zmien a doplnení, ktoré prinieslo nariadenie (ES, Euratom) č. 723/2004 [2]: „nový služobný poriadok“, ako sa služobný poriadok často nazýva v zmenenej a doplnenej verzii už citovaného nariadenia, nadobudol účinnosť 1. mája 2004.

5. Vo verzii predchádzajúcej reforme, ktorú som pripomenul, znel článok 82 služobného poriadku v dotknutej časti takto:

„1. Dôchodky uvedené vyššie sa vypočítajú na základe platových stupníc platných v prvý deň mesiaca, v ktorom vznikne nárok. Určia sa pomocou sadzby [opravného koeficientu — *neoficiálny preklad*] určenej

1 — Jazyk prednesu: taliančina.

2 — Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 723/2004 z 22. marca 2004, ktorým sa mení a dopĺňa Služobný poriadok zamestnancov Európskych spoločenstiev a Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskych spoločenstiev (Ú. v. EÚ L 124, 27. 4. 2004, s. 1; Mim. vyd. 01/002, s. 130).

pre krajinu v rámci spoločenstiev, v ktorej príjemca preukáže svoje bydlisko.

…“

6. Pri neexistencii osobitných ustanovení týkajúcich sa opravného koeficientu uplatniteľného na dôchodky sa vždy uplatňoval koeficient používaný na úradníkov Spoločenstva v službe, ktorý bral ako referenčné kritérium životné náklady v rôznych hlavných mestách členských štátov (to znamená „metóda hlavného mesta“).

7. Vo svojom znení uplatniteľnom od 1. mája 2004 ten istý článok 82 naopak uvádza:

„1. …

Na dôchodky sa nepoužíva žiadny korekčný koeficient [opravný koeficient — *neoficiálny preklad*].

…“

8. Voľba normotvorcu Spoločenstva zrušiť systém opravných koeficientov, pokiaľ ide o dôchodky, je prinajmenšom čiastočne vysvetlená v odôvodnení č. 30 nariadenia č. 723/2004, ktoré znie takto:

„Následkom prehlbujúcej sa integrácie Európskej únie a skutočnosti, že dôchodcovia si môžu voľne zvoliť miesto svojho trvalého pobytu v Európskej únii, spôsobili zastaranosť systému opravných koeficientov pre dôchodky; tento systém súčasne spôsobil problémy, pokiaľ ide o miesto trvalého pobytu dôchodcov, ktoré treba vyriešiť; tento systém by sa preto mal zrušiť s dostatočným prechodným obdobím pre dôchodcov a zamestnancov, ktorí boli prijatí do zamestnania pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia.“

9. V praxi však prechodné obdobie stanovené novým znením služobného poriadku nie je, ako by sa mohlo zdať z práve citovaného odôvodnenia, prechodným obdobím od dôchodku vypočítaného použitím opravného koeficientu k dôchodku bez tohto koeficientu. Pre všetky nároky na dôchodok nadobudnuté pred 1. májom 2004 (a z tohto dôvodu v prípade odvolateľa, ktorý je na dôchodku od roku 2003, *všetky* jeho nároky na dôchodok) totiž normotvorca stanovil prechodný režim postupného prechodu od koeficientu vypočítaného použitím „metódy hlavného mesta“ ku koeficientu vypočítanému podľa „metódy krajiny“. Inými slovami, pre osoby, ktoré nadobudli nárok na dôchodok pred 1. májom 2004, nie sú referenčnými životnými nákladmi na výpočet opravného koeficientu už životné náklady iba v hlavnom meste členského štátu bydliska, ale priemerné životné náklady v celom dotknutom štáte. To presne vyplýva z ustanovení článku 20 prílohy XIII služobného poriadku v spojení s článkom 1 ods. 3

a článkom 3 ods. 5 prílohy XI služobného poriadku.

10. Na lepšiu ochranu úradníkov, ktorí odišli do dôchodku pred 1. májom 2004, článok 24 ods. 2 prvý pododsek prílohy XIII služobného poriadku stanovuje:

„V čase nadobudnutia účinnosti týchto ustanovení je zaručená nominálna výška čistého dôchodku, poberaného pred 1. májom 2004…“

11. Okrem toho k úprave opravných koeficientov stanovených reformou služobného poriadku došlo prvýkrát až nariadením (ES, Euratom) č. 31/2005 [3], ktoré túto úpravu zaviedlo so spätnou účinnosťou od 1. júla 2004.

3 — Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 31/2005 z 20. decembra 2004, ktorým sa od 1. júla 2004 upravuje odmeňovanie a dôchodky úradníkov a ostatných zamestnancov Európskych spoločenstiev, ako aj opravné koeficienty, ktoré sa vzťahujú na toto odmeňovanie a dôchodky (Ú. v. EÚ L 8, 12. 1. 2005, s. 1).

III — Skutkové okolnosti

12. Odvolateľ odišiel do dôchodku vo februári 2003. Usadil sa v Londýne v Spojenom kráľovstve. V dôsledku toho bol na jeho dôchodok uplatnený opravný koeficient vo výške 139,6 %, vypočítaný na základe životných nákladov v meste Londýn („metóda hlavného mesta“).

13. S nadobudnutím účinnosti nového služobného poriadku sa tento opravný koeficient má postupne znižovať a zmeniť na koeficient vypočítaný podľa „metódy krajiny“, ale v každom prípade s výhradou záruky, že nominálna suma dôchodku poberaná pred 1. májom 2004 nebude znížená.

14. Dňa 14. augusta 2004 podal žalobca na menovací orgán sťažnosť v zmysle článku 90 služobného poriadku a domáhal sa zrušenia svojich výplatných listín dôchodku týkajúcich sa mesiacov máj, jún a júl 2004. Sťažnosť bola zamietnutá rozhodnutím z 13. decembra 2004.

IV — Konanie pred Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok

15. Návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 29. marca 2005 žalobca podal žalobu o zrušenie už citovaného rozhodnutia o zamietnutí jeho sťažnosti.

16. Predseda druhej komory Súdu prvého stupňa uznesením zo 6. júla 2005 pripustil vstup Rady Európskej únie ako vedľajšieho účastníka do konania.

17. Napadnutým rozsudkom Súd prvého stupňa najskôr vyhlásil dôvod týkajúci sa metódy výpočtu príspevku na domácnosť a príspevku na vzdelanie za neprípustný, keďže nebol uplatnený v rámci sťažnosti. Vyhlásil tiež za neprípustnú pre nedostatok záujmu na konaní časť žaloby proti výplatným listinám dôchodku za mesiace máj a jún 2004, pretože k úprave opravného koeficientu, ako sa uviedlo, došlo až od júla 2004.

18. Súd prvého stupňa teda zamietol dôvody podané žalobcom založené na porušení zásad ochrany legitímnej dôvery, právnej istoty, zákazu retroaktivity, nadobudnutých práv, rovnosti zaobchádzania, proporcionality a riadnej správy vecí verejných, ako aj na zneužití právomoci a nedostatočnom odôvodnení.

19. Pokiaľ ide o tvrdenia uvedené žalobcom na podporu existencie nerovnosti zaobchádzania — ktoré, ako uvidíme, sú jedinými tvrdeniami, ktoré opakuje v odvolacom štádiu —, Súd prvého stupňa najprv zamietol tvrdenie, že opravný koeficient založený na „metóde krajiny“ nemôže na rozdiel od koeficientu založeného na „metóde hlavného mesta“ zabezpečiť zachovanie rovnakej kúpnej sily všetkým dôchodcom bez ohľadu na ich miesto bydliska. Súd prvého stupňa osobitne uviedol, že vzhľadom na to, že každý systém úpravy dôchodkov je svojou povahou približný, neexistuje dôvod tvrdiť, že samotná voľba „metódy krajiny“ namiesto „metódy hlavného mesta“ je menej primeraná na zabezpečenie rovnosti zaobchádzania. To platí o to viac, že normotvorca Spoločenstva má v tomto rámci veľmi širokú mieru voľnej úvahy [4].

20. Čo sa týka tvrdenia, že nové koeficienty sú diskriminačné, keďže uplatňujú na dôchodcov koeficient založený na inej metóde ako metóde používanej pre úradníkov v službe (pre ktorých sa aj naďalej uplatňuje „metóda hlavného mesta“), Súd prvého stupňa uviedol, že situácia úradníka v činnej službe, spojená s osobitným miestom pridelenia, a situácia úradníka na dôchodku, ktorý si môže zvoliť, kde sa usadí, nie sú objektívne porovnateľné [5].

21. Súd prvého stupňa ďalej zamietol tvrdenie, na ktorom žalobca založil svoje

4 — Napadnutý rozsudok, body 99 až 109.

5 — Tamže, body 110 až 115.

tvrdenie o existencii nerovnosti zaobchádzania vo vzťahu k dôchodcom s bydliskom v Belgicku, na ktorých sa napriek prechodu na „metódu krajiny“ aj naďalej uplatňuje opravný koeficient vypočítaný na základe životných nákladov v Bruseli namiesto celého územia Belgicka. Súd prvého stupňa v tomto ohľade uviedol, že ustanovenia nového služobného poriadku týkajúce sa opravných koeficientov pre dôchodcov nijako neodkazujú na Brusel, ale iba na Belgicko. Prípadná nezákonnosť kritizovaná žalobcom sa netýka služobného poriadku, ale iba jeho spôsobov uplatňovania v praxi. Súd prvého stupňa okrem toho poukázal na to, že práve suma dôchodku vyplácaná bývalým úradníkom s bydliskom v Belgicku predstavuje východiskový bod na uplatnenie prípadných opravných koeficientov pre dôchodcov s bydliskom v iných členských štátoch. Napokon v každom prípade treba pripomenúť zásadu, že nikto sa nemôže vo svoj prospech dovolávať nezákonnosti spôsobenej v prospech iného [6].

22. Nakoniec Súd prvého stupňa zamietol tvrdenie žalobcu, ktorý uviedol, že existuje diskriminácia vo vzťahu k dôchodcom s bydliskom v „lacnejších“ členských štátoch. Pred reformou sa u dôchodcov s bydliskom v týchto štátoch používal na ich dôchodok koeficient nižší ako 100 % (inými slovami, dôchodok bol znížený vo vzťahu k referenčnej sume). V dôsledku reformy bol však pri všetkých dôchodcoch uplatnený minimálny koeficient vo výške 100 %: to znamená, že žiadnemu dôchodcovi, bez ohľadu na jeho miesto bydliska, už nebol vyplácaný dôchodok nižší ako dôchodok vyplácaný dôchodcom s bydliskom v Belgicku. Súd prvého stupňa rozhodol, že tvrdenie žalobcu je neprípustné, pretože ak by mu vyhovel, znamenalo by to iba zníženie dôchodkov bývalých úradníkov s bydliskom v „lacnejších“ členských štátoch, avšak žiadne zvýhodnenie pre samotného žalobcu. V každom prípade Súd prvého stupňa k veci samej okrem toho uviedol, že zavedenie normotvorcom minimálneho opravného koeficientu vo výške 100 % aj pre „lacnejšie“ členské štáty sa nemôže považovať za zjavne svojvoľné alebo neprimerané [7].

V — Konanie pred Súdnym dvorom a návrhy účastníkov konania

23. Návrhom podaným do kancelárie Súdneho dvora 8. februára 2007 podal žalobca odvolanie proti už citovanému rozsudku.

24. Odvolateľ navrhuje, aby Súdny dvor:

— zrušil napadnutý rozsudok,

— vyhovel návrhom odvolateľa v štádiu sťažnosti a z tohto dôvodu zrušil rozhod-

6 — Tamže, body 116 až 130.

7 — Tamže, body 131 až 139.

nutie o sťažnosti a jeho výplatných listinách dôchodku,

— zaviazal odvolateľa na náhradu trov konania.

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania pred Súdom prvého stupňa a pred Súdnym dvorom.

VI — Právna analýza

25. Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

A — *Úvodné pripomienky*

— v prvom rade zamietol odvolanie ako neprípustné,

27. V tomto konaní odvolateľ preberá spomedzi mnohých žalobných dôvodov, ktoré uviedol pred Súdom prvého stupňa, iba dôvod týkajúci sa porušenia zásady rovnosti zaobchádzania.

— subsidiárne ho zamietol v celom rozsahu ako nedôvodné,

28. Konkrétnejšie sa kritika odvolateľa sústreďuje na odpoveď Súdu prvého stupňa na tri zo štyroch tvrdení pred ním uplatnených na podporu tohto dôvodu: odvolateľ totiž výslovne vyhlasuje, že nezamýšľa spochybniť posúdenie Súdu prvého stupňa týkajúce sa druhého z už citovaných tvrdení, ktoré sa týka údajnej diskriminácie medzi dôchodcami a úradníkmi v službe [8].

— zaviazal odvolateľa na náhradu trov konania v súlade s článkom 122 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

26. Rada navrhuje, aby Súdny dvor:

29. Pred preskúmaním kritiky odvolateľa proti napadnutému rozsudku však treba

— vyhlásil odvolanie za nedôvodné,

8 — Pozri bod 14 odvolania.

posúdiť „vzájomné odvolanie“ podané Komisiou.

B — *O „vzájomnom odvolaní“ Komisie*

1. Tvrdenia účastníkov konania

30. V poslednej časti svojho vyjadrenia k odvolaniu Komisia podáva „vzájomné odvolanie“, v ktorom uvádza, že Súd prvého stupňa mal vyhlásiť za neprípustné predovšetkým štvrté tvrdenie týkajúce sa porušenia zásady rovnosti zaobchádzania, keďže bolo prvýkrát uplatnené až v replike. Touto osobitnou otázkou sa budem zaoberať nižšie ako úvodom na diskusiu o podstate samotného tvrdenia.

31. Komisia ďalej tvrdí, že Súd prvého stupňa mal vyhlásiť za neprípustné aj prvé, tretie a (opäť) štvrté tvrdenie, keďže neboli uplatnené v rámci správnej sťažnosti podanej odvolateľom pred obrátením sa na Súd prvého stupňa.

32. Tri tvrdenia, o ktorých Komisia tvrdí, že ich mal Súd prvého stupňa bez ďalšieho vyhlásiť za neprípustné, sú okrem toho, ako bolo vidieť, jedinými tvrdeniami prevzatými odvolateľom v rámci odvolania.

33. Odvolateľ vo svojej replike tvrdí, že „vzájomné odvolanie“ je neprípustné, keďže Komisia pred Súdom prvého stupňa v žiadnom bode svojich návrhov nemala neúspech, ako to vyžaduje článok 56 Štatútu Súdneho dvora. Komisia totiž pred Súdom prvého stupňa túto námietku neprípustnosti nevzniesla, a preto jej nebolo v tomto bode nevyhovené. Navyše sa Komisia nedomáha zrušenia alebo zmeny rozsudku Súdu prvého stupňa, ale iba toho, aby bolo odvolanie vyhlásené za neprípustné.

34. Odvolateľ sa okrem toho domnieva, že vzájomné odvolanie Komisie je tiež neopodstatnené, pokiaľ ide o vec samu, keďže už v rámci sťažnosti podľa článku 90 služobného poriadku bol uplatnený dôvod vychádzajúci z porušenia zásady rovnosti zaobchádzania. Všetky tvrdenia uplatnené v rámci súdneho preskúmania na podporu existencie tejto nerovnosti, hoci neboli osobitne uplatnené už v sťažnosti, boli v každom prípade úzko spojené s tým, čo sa už tvrdilo.

35. Komisia v duplike potvrdzuje, že cieľom jej vzájomného odvolania nie je zrušenie

alebo zmena rozsudku Súdu prvého stupňa [9]. Tvrdí však, že pôvodná neprípustnosť časti tvrdení uvedených odvolateľom na Súde prvého stupňa sa mení, pokiaľ ide o tie isté tvrdenia, na dôvod neprípustnosti odvolania podaného samotným odvolateľom na Súdnom dvore. Vzhľadom na to, že dotknuté tvrdenia sú všetkými tvrdeniami preformulovanými v odvolaní, samotné odvolanie musí byť vyhlásené za neprípustné v celom rozsahu.

2. Posúdenie

36. „Vzájomné odvolanie“ podané Komisiou je nepochybne atypické, ako to táto inštitúcia uznala v rámci svojej dupliky [10]. Je najmä dôležité, že Komisia v rámci tohto „vzájomného odvolania“ nenavrhla zrušenie napadnutého rozsudku. To nepopierateľne preukazuje, že Komisii pred Súdom prvého stupňa nebolo v jej návrhoch nijako nevyhovené.

37. „Vzájomné odvolanie“ Komisie by sa teda mohlo zdať neprípustné pre nedostatok podmienky neúspechu v zmysle článku 56 Štatútu Súdneho dvora, ktorý vo svojom druhom pododseku stanovuje, že odvolanie môže podať „strana, ktorá so svojimi podaniami nebola úspešná vôbec alebo len čiastočne“.

38. Domnievam sa však, že riešenie, ktoré som práve vysvetlil, nie je správne a že na vyriešenie dotknutého problému je vhodnejší iný prístup.

39. „Vzájomné odvolanie“ Komisie je založené na zásade zhody medzi obsahom správnej sťažnosti predloženej odvolateľom na základe článku 90 Služobného poriadku úradníkov na jednej strane a na druhej strane obsahom žaloby podanej na Súde prvého stupňa.

40. Táto zásada bola preskúmaná a objasnená v rámci celej série rozhodnutí súdov Spoločenstva. Konkrétne Súdny dvor potvrdil, že konanie pred podaním žaloby upravené v služobnom poriadku, a najmä podanie sťažnosti, majú povahu „podstatnej formálnej náležitosti“ [11]. Súdny dvor tiež potvrdil, že dodržanie lehôt v dotknutom konaní pred podaním žaloby má povahu kogentného práva, ktoré má súd preskúmať

9 — Pozri v tomto zmysle návrhy a dupliku Komisie, ako aj jej bod 31. Okrem toho uvádzam, že v bode 40 toho istého aktu Komisia naopak tvrdí: „... Súdny dvor teda musí z týchto dôvodov zrušiť rozsudok Súdu prvého stupňa v rozsahu, v akom nevyhlásil prvú a tretiu časť žalobného dôvodu za neprípustné, keďže neboli uvedené v sťažnosti pred začatím súdneho konania, a rovnako aj štvrtú časť, keďže bola uvedená až v replike.“ Okrem toho vo svetle postoja, ktorý zamýšľam zaujať vo vzťahu k „vzájomnému odvolaniu“, nie je nevyhnutné určiť, či Komisia vo vzájomnom odvolaní navrhla zrušenie napadnutého rozsudku, alebo nie.

10 — Bod 32 dupliky Komisie.

11 — Rozsudok Súdneho dvora z 3. februára 1977, de Lacroix/Súdny dvor, 91/76, Zb. s. 225, bod 11.

bez návrhu [12]. Súd prvého stupňa na základe tejto judikatúry Súdneho dvora potvrdil, že otázka zhody medzi správnou sťažnosťou a žalobou je tiež kogentným právom a z tohto dôvodu môže byť preskúmaná súdom bez návrhu [13]. Domnievam sa, že s touto judikatúrou Súdu prvého stupňa, ktorá úzko súvisí s judikatúrou Súdneho dvora, môžeme v celom rozsahu súhlasiť.

41. Ak je teda preskúmanie zhody medzi obsahom správnej sťažnosti a žaloby otázkou kogentného práva, ktorá môže byť preskúmaná bez návrhu, podľa môjho názoru možno „vzájomné odvolanie“ podané Komisiou, bez ohľadu na *nomen iuris*, kvalifikovať iba ako skutočnosť týkajúcu sa otázky, ktorá môže byť preskúmaná bez návrhu.

42. Sledujúc tento smer úvah, môže byť otázka zhody v predmetnom prípade medzi správnou sťažnosťou podanou odvolateľom podľa článku 90 služobného poriadku a žalobou podanou neskôr na Súd prvého stupňa predmetom preskúmania zo strany Súdneho dvora.

43. Pokiaľ ide o presnú definíciu pojmu a hraníc zásady zhody, ustálená judikatúra Súdneho dvora stanovuje, že správna sťažnosť spravidla nezaväzuje prípadnú žalobu prísne a absolútne, ale že súčasne žaloba nemôže meniť ani dôvod, ani predmet správnej sťažnosti [14]. Súdny dvor navyše spresnil, že v rámci žaloby sú prípustné žalobné dôvody a tvrdenia, ktoré, aj keď nie sú uvedené v správnej sťažnosti, sú s ňou úzko spojené [15].

44. Čo sa týka predmetu správnej sťažnosti a predmetu žaloby vo veci, ktorá sa skúma, je nepochybné, že sa dokonale zhodujú: z tohto aspektu teda nevzniká problém prípustnosti.

45. Určenie „dôvodu“ na základe návrhu na zrušenie uvedeného v správnej sťažnosti sa zdá byť problematickejšie.

46. Čo sa týka dôvodu založeného na nerovnosti zaobchádzania, ktorý je jediným dôvodom, ktorý odvolateľ prevzal v rámci tohto odvolacieho konania, sťažnosť podaná

12 — Pozri napríklad rozsudky Súdneho dvora z 19. februára 1981, Schiavo/Rada, 122/79 a 123/79, Zb. s. 473, bod 22; z 20. marca 1984, Razzouk a Beydoun/Komisia, 75/82 a 117/82, Zb. s. 1509, bod 13, a zo 4. februára 1987, Pressler--Hoeft/Dvor audítorov, 302/85, Zb. s. 513, bod 5.

13 — Rozsudok Súdu prvého stupňa z 29. marca 1990, Alexandrakis/Komisia, T-57/89, Zb. s. II-143, bod 8. Táto orientácia bola neskôr neustále potvrdzovaná: pozri napríklad rozsudky Súdu prvého stupňa z 11. júla 1991, von Hoessle/Dvor audítorov, T-19/90, Zb. s. II-615; zo 16. júla 1992, Della Pietra/Komisia, T-1/91, Zb. s. 2145, a z 11. septembra 2002, Nevin/Komisia, T-127/00, Zb. VS s. I-A-149 a II-781).

14 — Pozri napríklad rozsudky Razzouk a Beydoun/Komisia, už citovaný, bod 9, a z 19. novembra 1998, Parlament/Gaspari, C-316/97 P, Zb. s. I-7597, bod 17.

15 — Rozsudky zo 7. mája 1986, Rihoux a i./Komisia, 52/85, Zb. s. 1555, bod 13; z 20. mája 1987, Geist/Komisia, 242/85, Zb. s. 2181, bod 9; zo 14. februára 1989, Bossi/Komisia, 346/87, Zb. s. 303, bod 27, a z 10. marca 1989, Del Plato/Komisia, 126/87, Zb. s. 643, bod 12.

podľa článku 90 služobného poriadku bola totiž veľmi súhrnná, keďže sa obmedzila na tieto tvrdenia:

„b) Porušenie zásady rovnosti zaobchádzania

17. Nový dôchodkový systém zavedený Európskou komisiou 1. mája 2004 nie je odôvodnený ani vo svetle zásady rovnosti zaobchádzania.

18. Úlohou opravného koeficientu je totiž zabezpečiť rovnakú kúpnu silu pre úradníkov a bývalých úradníkov, ktorí sa nachádzajú v rovnakej situácii.

19. Je teda zjavné, že vytvorením dvoch opravných koeficientov pre to isté miesto, v predmetnom prípade Londýn, vzniká diskriminácia medzi úradníkmi s bydliskom v Londýne z profesijných dôvodov a bývalými úradníkmi, ktorí tam bývajú na dôchodku.

20. Bývalí úradníci, medzi nimi Franco Campoli, žijúci v tom istom meste Londýn, tým, že sa na nich uplatňuje nižší opravný koeficient ako koeficient uplatňovaný na úradníkov, sú zjavne diskriminovaní, pretože od 1. mája 2004 už nepožívajú rovnosť zaobchádzania."

47. Komisia teda správne uviedla, že z rôznych tvrdení uvedených odvolateľom na podporu existencie nerovnosti zaobchádzania bolo v správnej sťažnosti uvedené iba tvrdenie vychádzajúce z údajnej diskriminácie medzi úradníkmi v službe a bývalými úradníkmi.

48. Treba teda určiť, či v predmetnej veci možno ostatné tvrdenia uvedené odvolateľom pred súdom na podporu existencie nerovnosti zaobchádzania považovať za „úzko spojené" s tvrdením uvedeným v rámci správnej sťažnosti.

49. Situácia sa v konkrétnom prípade zdá byť skôr citlivá a ide o jemnú hranicu, ktorá oddeľuje prípustnosť a neprípustnosť.

50. Judikatúra, ako som ju pripomenul vyššie, sa opakovane vyjadrila k otázke zhody medzi správnou sťažnosťou a žalobou a prijala postoj usilujúci sa zmieriť záujmy odvolateľa a administratívy, ktoré si vzájomne odporujú. Treba totiž pripomenúť, že Súdny dvor spresnil, že účelom správnej sťažnosti je tiež umožniť administratíve, aby sa s dostatočnou presnosťou oboznámila s tým, čo sťažovateľ spochybňuje a čoho sa domáha. Okrem toho je administratíva od okamihu, keď jej je správna sťažnosť predlo-

žená, povinná nevykladať ju zužujúco a preukázať „otvorenosť“ [16].

51. Možno tvrdiť, ako to v podstate uvádza Komisia, že hoci tvrdenia odvolateľa na podporu existencie diskriminácie vo vzťahu k iným bývalým úradníkom majú rovnaký právny základ, a to porušenie zásady rovnosti zaobchádzania, nemôžu byť považované za vopred uvedené v správnej sťažnosti, a to ani nepriamo alebo implicitne. V tejto sťažnosti, ako sme videli, bola totiž jedinou situáciou uvedenou v sťažnosti ako východiskový bod na posúdenie existencie diskriminácie v neprospech odvolateľa situácia úradníkov, ktorí sú stále v službe.

52. Z tohto pohľadu musia byť teda dotknuté tri aspekty považované nie za jednoduché tvrdenia na podporu už uplatneného dôvodu, ale skôr za skutočné „nové dôvody“. Inými slovami, ak sa poukazuje na nerovnosť zaobchádzania, existuje toľko rôznych „dôvodov“, koľko existuje (skupín) subjektov, vo vzťahu ku ktorým sa tvrdí diskriminácia.

53. Podľa Komisie je tento záver potvrdený aj v rozsudku Súdneho dvora Koninklijke Coöperatie Cosun UA/Komisia [17], v ktorom bol dôvod uvedený v štádiu odvolania, založený na nerovnosti zaobchádzania vo vzťahu k iným subjektom ako k tým, ktoré sú uvedené v žalobe pred Súdom prvého stupňa, podobne s ohľadom na nerovnosť zaobchádzania, považovaný za nový dôvod.

54. Napriek tomu uvediem, že tento rozsudok sa netýka zásady zhody medzi správnou sťažnosťou a žalobou, ale otázky existencie dôvodov v odvolaní, ktoré neboli uvedené v žalobe na prvom stupni. Je zrejmé, že obe situácie nie sú totožné. Konkrétne medzi dôvodmi, ktoré podľa môjho názoru svedčia o menej prísnom prístupe pri posúdení zásady zhody medzi sťažnosťou a žalobou, treba prihliadnuť na skutočnosť, ktorá bola zdôraznená aj judikatúrou Súdneho dvora, že správna sťažnosť je zvyčajne spísaná bez pomoci advokáta [18]. To, samozrejme, neplatí pre žalobu podanú na Súde prvého stupňa, kde je v dôsledku toho logické očakávať väčšiu presnosť a úplnosť.

55. Treba tiež uviesť, že hoci v konaní pred Súdom prvého stupňa Komisia tvrdila, že žiadosti odvolateľa týkajúce sa príspevku na domácnosť a príspevku na vzdelanie sú neprípustné, z dôvodu, že neboli zahrnuté už v sťažnosti, neuplatnila žiadnu námietku

16 — Pozri napríklad rozsudok zo 14. marca 1989, Casto Del Amo Martinez/Parlament, 133/88, Zb. s. 689, bod 13.

17 — Rozsudok zo 16. mája 2006, Koninklijke Coöperatie Cosun UA/Komisia, C-68/05 P, Zb. s. I-10367, body 95 až 98. Pozri tiež návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Stix-Hackl v tejto veci 16. mája 2006, osobitne body 89 až 103.

18 — Rozsudok Casto Del Amo Martinez/Parlament, už citovaný, bod 13.

neprípustnosti týkajúcu sa dôvodu založeného na nerovnosti zaobchádzania.

56. Je zrejmé, že táto okolnosť nemôže byť považovaná za určujúci faktor pre rozhodnutie o otázke, ktorá, ako sme videli vyššie, môže byť uplatnená Súdnym dvorom bez návrhu. Podľa môjho názoru je však nesporné, že táto okolnosť nie je úplne bezvýznamná.

57. Domnievam sa, že uvedenie dotknutých tvrdení na Súde neporušilo zásadu zhody. Zdá sa mi totiž, že vo svetle už citovanej judikatúry Súdneho dvora, a najmä už pripomenutých tvrdení týkajúcich sa nevyhnutnosti vykladať sťažnosť otvorene ako akt spísaný bez pomoci advokáta, vyhlásiť neprípustnosť týchto tvrdení by mohlo neprimerane obmedziť právo na účinnú súdnu ochranu, ktoré je všeobecnou zásadou práva Spoločenstva [19].

58. Okrem toho možno tiež uviesť, že v prípadoch, ako je tento, v ktorých je predmetom sporu legislatívny akt, je možnosť, že konane pred podaním žaloby povedie k užitočnému výsledku, v skutočnosti celkom teoretická.

19 — O tomto práve pozri napríklad rozsudok z 13. marca 2007, Unibet, C-432/05, Zb. s. I-2271, bod 37 a tam citovanú judikatúru.

59. Domnievam sa preto, že námietka neprípustnosti založená na údajnom porušení zásady zhody musí byť zamietnutá.

60. Prejdem teraz k samotnému preskúmaniu troch tvrdení uvedených odvolateľom.

C — *O zákonnosti „metódy krajiny“*

1. Tvrdenia účastníkov konania

61. Odvolateľ tvrdí, že Súd prvého stupňa tým, že rozhodol o zákonnosti rozhodnutia normotvorcu nahradiť „metódu hlavného mesta“ „metódou krajiny“, dal nesprávne prednosť voľnej úvahe, ktorú požíva normotvorca, pred zásadou rovnosti zaobchádzania. To je podľa jeho názoru zrejmé najmä z bodu 105 napadnutého rozsudku. Súd prvého stupňa okrem toho nesplnil povinnosť odôvodniť svoje rozhodnutie.

62. Navyše „metóda krajiny“ je sama osebe v rozpore so zásadou rovnosti zaobchádzania. Táto metóda totiž znevýhodňuje všetkých dôchodcov s bydliskom v hlavnom meste a všeobecnejšie v častiach štátu, kde sú životné náklady vyššie ako priemerné životné náklady samotného štátu. Okrem toho

„metóda krajiny“ je tiež prekážkou voľnosti pohybu a pobytu na území Spoločenstva.

63. Odôvodnenie č. 30 nariadenia č. 723/2004, keď odôvodňuje rozhodnutie normotvorcu nahradiť systém opravných koeficientov pre dôchodky bývalých úradníkov Spoločenstva, vychádza z predpokladu, o ktorom možno dosť pochybovať, keďže integrácia medzi jednotlivými členskými štátmi umožňuje, aby medzi nimi pretrvávali veľké rozdiely, čo sa týka životných nákladov.

64. Komisia tvrdí, že podľa jej názoru dôvod uvádzaný odvolateľom vykladá úvahy Súdu prvého stupňa spôsobom, ktorý ich skresľuje. Konkrétne Súd prvého stupňa nerozhodol o nadradenosti voľnej úvahy normotvorcu nad zásadou rovnosti, ale iba uviedol, že prechod od „metódy hlavného mesta“ k „metóde krajiny“ nemá za následok svojvoľnú alebo zjavne neprimeranú nerovnosť, ktorá by porušovala zásadu rovnosti zaobchádzania.

65. Čo sa týka podstaty pripomienok odvolateľa k údajnej nerovnosti zaobchádzania medzi dôchodcami podľa miesta bydliska, Komisia poznamenáva, že aj „metóda hlavného mesta“ vedie k nerovnosti zaobchádzania tým, že zvýhodňuje dôchodcov s bydliskom mimo hlavného mesta, keď im zaručuje vyšší opravný koeficient ako koeficient vyžadovaný životnými nákladmi v mieste, kde majú bydlisko.

66. Rada, podobne ako Komisia, predovšetkým odmieta, že rozsudok Súdu prvého stupňa možno vykladať v tom zmysle, že dáva prednosť voľnej úvahe normotvorcu pred zásadou rovnosti zaobchádzania. Odvolateľ podľa nej konkrétne zamieňa zásadu rovnosti zaobchádzania so zásadou rovnakej kúpnej sily. Podľa Rady bod 105 napadnutého rozsudku neodkazuje na zásadu rovnosti zaobchádzania všeobecne, ale iba na zásadu rovnakej kúpnej sily.

2. Posúdenie

67. Hlavná otázka, ktorou sa treba zaoberať, aby bolo možné na toto tvrdenie odpovedať, spočíva v určení, či rozhodnutie normotvorcu Spoločenstva nahradiť „metódu hlavného mesta“ „metódou krajiny“ na výpočet opravných koeficientov pre dôchodky bývalých úradníkov Spoločenstva predstavuje legitímny výkon voľnej úvahy udelenej v tejto oblasti samotnému normotvorcovi, alebo či naopak zásada rovnosti zaobchádzania bola porušená.

68. Domnievam sa, že na úvod treba uviesť, že každý systém opravných koeficientov (a všeobecnejšie každý systém úpravy odmien

a/alebo dôchodkov) je svojou povahou nevyhnutne nepresný. Ako Súd prvého stupňa správne uviedol [20], na to, aby systém mohol byť skutočne presný, musel by prihliadnuť na osobitný opravný koeficient pre každé miesto bydliska bývalých úradníkov Spoločenstva. Dokonca aj jednotlivé štvrti toho istého miesta by v sérii prípadov museli byť pravdepodobne posúdené samostatne a museli by im byť pridelené rôzne opravné koeficienty na základe príslušných životných nákladov.

69. Je teda nevyhnutné, aby bez ohľadu na systém, ktorý sa vyberie, mohol tento systém vytvárať aspoň primerané priblíženie skutočných životných nákladov znášaných každým bývalým úradníkom.

70. V tomto ohľade sa mi zdá celkom zrejmé, že tak „metóda hlavného mesta“, ako aj „metóda krajiny“ majú výhody aj nevýhody. Napríklad hoci je pravda, že „metóda hlavného mesta“ viac chráni tých, ktorí majú bydlisko v hlavných mestách a veľkých mestách, táto metóda zároveň poskytuje tým, ktorí žijú mimo týchto miest, oveľa lepšie skutočné ekonomické zaobchádzanie z dôvodu znížených životných nákladov v oblastiach mimo týchto miest. Okrem toho „metóda krajiny“, ktorá používa koeficient nachádzajúci sa niekde v strede medzi životnými nákladmi v hlavnom meste a životnými nákladmi v „lacnejších“ častiach členského štátu, môže v určitom rozsahu trestať rezidentov najdrahších miest štátu: keďže však treba vybrať jediný opravný koeficient pre každý členský štát, „metóda krajiny“ sa mi zdá nielen celkom legitímne použiteľná, ale v niektorých aspektoch aj spravodlivejšia.

71. Odvolateľ zdôrazňuje, že podľa jeho názoru „metóda krajiny“ nedodržiava zásadu rovnosti zaobchádzania, a teda je diskriminačným kritériom. Je zrejmé, že sa domnieva, že v praxi sa iba „metóda hlavného mesta“ vyhne prípadnej kritike založenej na zákaze diskriminácie.

72. Nemyslím si, že toto je miesto, kde by mali byť podrobne preskúmané zásady rovnosti a zákazu diskriminácie v rámci práva Spoločenstva [21]. Ako som už uviedol, absolútna záruka rovnosti v zmysle kúpnej sily medzi všetkými bývalými úradníkmi Spoločenstva je úplne nemožná. Domnievam sa preto, že Súd prvého stupňa mohol právom rozhodnúť, že v rámci voľnej úvahy, ktorú má normotvorca Spoločenstva na účely usporiadania režimu dôchodkov bývalých úradníkov, nemá rozhodnutie použiť „metódu krajiny“ namiesto „metódy hlavného mesta“ za následok svojvoľnú alebo zjavne neprime-

20 — Napadnutý rozsudok, bod 100.

21 — Ako vieme, táto zásada je vyjadrená vo vete, podľa ktorej sa vyžaduje, aby sa porovnateľné situácie neposudzovali rozdielne a rozdielne situácie neposudzovali rovnako, ak takéto posudzovanie nie je objektívne odôvodnené. Pozri napríklad rozsudky z 23. októbra 2007, Poľsko/Rada, C-273/04, Zb. s. I-8925, bod 86; z 30. marca 2006, Španielsko/Rada, C-87/03 a C-100/03, Zb. s. I-2915, bod 48; zo 17. októbra 1995, Fishermen's Organisations a i., C-44/94, Zb. s. I-3115, bod 46, atď. Pre oblasť verejnej služby Spoločenstva pozri napríklad rozsudok z 11. júla 1985, Appelbaum/Komisia, 119/83, Zb. s. 2423, ako aj rozsudok Súdu prvého stupňa zo 7. februára 1991, Tagaras/Súdny dvor, T-18/89 a T-24/89, Zb. s. II-53, bod 68.

ranú nerovnosť, ktorá by porušovala zásadu rovnosti zaobchádzania.

73. Odvolateľ sa vo svojej kritike napadnutého rozsudku sústreďuje osobitne na jeho bod 105, keď tvrdí, že tento bod uvádza, že Súd prvého stupňa považoval voľnú úvahu priznanú normotvorcovi za prevažujúcu nad zásadou rovnosti. Text bodu 105 znie takto:

„Hoci je pravda, že nová metóda je finančne menej výhodná ako bývalá metóda, je tiež pravda, že, ako bolo uvedené vyššie…, v rámci preskúmania žalobného dôvodu založeného na porušení nadobudnutých práv normotvorca Spoločenstva môže služobný poriadok zmeniť prijatím menej priaznivých ustanovení, ako sú predchádzajúce ustanovenia, pre dotknutých úradníkov za predpokladu, že upraví prechodné obdobie v dostatočnej dĺžke. Tejto možnosti nemôže byť zabránené ani odvolávaním sa na zásadu rovnakej kúpnej sily, o to viac, ak prechodný režim upravený článkom 24 ods. 2 prílohy XIII nového služobného poriadku zaručuje dôchodcom, ako je žalobca, časovo neobmedzené zachovanie nominálnej hodnoty čistého dôchodku poberaného pred nadobudnutím účinnosti nového služobného poriadku…“ [22].

74. Tento výklad, ktorý odvolateľ dáva časti, ktorú som práve citoval, nezastávam. Zdá sa mi totiž zrejmé, že Súd prvého stupňa netvrdí, ako to naopak naznačuje odvolateľ, že stanovenie príslušného prechodného obdobia predstavuje jediné obmedzenie pre zavedenie nerovnosti zaobchádzania. Už citovaný bod 105 *nijako neodôvodňuje zavedenie nerovnosti zaobchádzania*. Uvedený bod sa naopak obmedzuje na konštatovanie, že v prípade, že je zavedený menej výhodný dôchodkový režim, je normotvorca Spoločenstva povinný stanoviť príslušné prechodné obdobie. Prechodné obdobie je v tomto prípade stanovené ustanoveniami článku 20 prílohy XIII nového služobného poriadku, podľa ktorého sa prechod od opravného koeficientu vypočítaného podľa „metódy hlavného mesta“ k opravnému koeficientu vypočítanému podľa „metódy krajiny“ realizuje postupne medzi rokmi 2004 a 2008. Okrem toho je významné, že Súd prvého stupňa sa tejto otázky dotkol ešte skôr ako v bode 105 v časti rozsudku týkajúcej sa údajného porušenia nadobudnutých práv (v rámci žalobného dôvodu, ktorý odvolateľ v tomto odvolacom konaní neprevzal).

75. V rámci svojho vyjadrenia odvolateľ opakovane cituje rozsudok Drouvis/Komisia [23], pričom tvrdí, že je precedensom v prospech jeho argumentácie. Ani v tomto ohľade nemožno súhlasiť s postojom odvolateľa. Vo veci Drouvis sa bývalý úradník Komisie s bydliskom v Grécku domáhal, aby na jeho dôchodok nebol uplatnený žiadny opravný koeficient: v rozhodnom čase totiž koeficient uvedený pre Grécko vo výške 86,5 % znamenal zníženie skutočne vyplácaného dôchodku vo vzťahu k základnej sume. V tomto rozhodnutí Súdny dvor vyhlásil za zákonný systém rozdielnych opravných koeficientov v závislosti od miesta bydliska bývalých úradníkov Spoločenstva a navyše pripustil zákonnosť používania jediného opravného koeficientu pre každý členský štát.

22 — Preklad tejto časti, rovnako ako všetkých ďalších bodov napadnutého rozsudku, nie je oficiálny.

23 — Rozsudok Súdu prvého stupňa z 26. februára 2003, Drouvis/Komisia, T-184/00, Zb. VS s. I-A-51 a II-297, potvrdený uznesením Súdneho dvora z 29. apríla 2004, C-187/03 P.

Súdny dvor však nijako nevyhlásil, že jediným prijateľným mechanizmom na určenie tohto opravného koeficientu je koeficient založený na „metóde hlavného mesta“.

76. Odvolateľ sa okrem toho sústreďuje na odôvodnenie č. 30 nariadenia č. 723/2004, už citované vyššie (bod 8), ktorý ako dôvod rozhodnutia zmeniť systém koeficientov uvádza tak čoraz väčšiu integráciu členských štátov Únie, ako aj praktické problémy spojené s riadením systému. Odvolateľ tvrdí, že oba dôvody sú nesprávne, keďže európska integrácia ešte nie je úplne uskutočnená, a vzájomne si odporujúce, keďže väčšia voľnosť pohybu uvedená v tomto odôvodnení musí viesť k vhodnejšiemu systému opravných koeficientov, ktorý by umožnil skutočnú voľnosť pohybu.

77. Komisia sa domnieva, že tieto úvahy sú neprijateľné na jednej strane preto, lebo sa opierajú o skutkové úvahy, ktoré ako také nie sú predmetom preskúmania Súdnym dvorom v rámci odvolania, a na druhej strane preto, lebo boli prvýkrát uvedené v štádiu odvolania pred Súdnym dvorom.

78. Podľa môjho názoru je však odkaz na odôvodnenie č. 30 nariadenia č. 723/2004 irelevantný, keďže sa týka situácie odvolateľa iba čiastočne. Podľa mňa je totiž nesporné, že prvá veta tohto odôvodnenia, na ktoré sa sústreďuje kritika odvolateľa, odkazuje na rozhodnutie zrušiť systém opravných koeficientov, teda rozhodnutie, ktoré nemá nijaký význam na účely tohto sporu, keďže toto zrušenie sa netýka tých, ktorí, ako odvolateľ, odišli do dôchodku pred nadobudnutím účinnosti nového služobného poriadku.

79. Domnievam sa preto, že prvé tvrdenie jediného odvolacieho dôvodu nemožno prijať, keďže nebolo preukázané žiadne nesprávne právne posúdenie, ktorého by sa Súd prvého stupňa dopustil.

D — *O diskriminácii vo vzťahu k dôchodcom s bydliskom v Belgicku*

1. Tvrdenia účastníkov konania

80. Prevzatím tretieho tvrdenia uvedeného pred Súdom prvého stupňa na podporu tvrdenia, že bola porušená zásada rovnosti zaobchádzania, odvolateľ uvádza, že existuje diskriminácia vo vzťahu k dôchodcom s bydliskom v Belgicku, ktorí aj naďalej poberajú dôchodok upravený s ohľadom na životné náklady v Bruseli.

81. Osobitne odvolateľ po tom, čo pripomenul svoj výklad služobného poriadku, podľa ktorého sú dôchodky bývalých úradníkov s bydliskom v Belgicku vypočítavané iba na základe životných nákladov v Bruseli, teda bez uplatnenia „metódy krajiny“, spochybňuje tvrdenia uvedené Súdom prvého stupňa tak v bode 124, kde uvádza, že „zákonnosť právneho aktu Spoločenstva nemôže závisieť od spôsobu, akým je tento akt uplatňovaný v praxi“, ako aj v bode 125, kde pripomenul ustálenú judikatúru, podľa ktorej „dodržiavanie zásady rovnosti zaobchádzania musí byť v súlade s dodržiavaním zásady zákonnosti, čo znamená, že nikto sa nemôže vo svoj prospech dovolávať nezákonnosti spôsobenej v prospech iného“.

82. Osobitne pokiaľ ide o prvé z dvoch už citovaných tvrdení Súdu prvého stupňa, odvolateľ nielen popiera, že judikatúra podporuje výklad podaný Súdom prvého stupňa, ale sa tiež pýta, aké ďalšie akty (konkrétne vykonávajúce nový dôchodkový režim) by mohol napadnúť, aby sa vyhovelo jeho návrhom. Čo sa týka druhého tvrdenia, odvolateľ naopak uvádza, že nejde o otázku spochybnenia nezákonnosti, ku ktorej došlo v prospech inej osoby, ale iba o preukázanie existencie diskriminačného zaobchádzania medzi dvoma subjektmi patriacimi do tej istej kategórie.

83. Komisia predovšetkým pripomína znenie článku 1 ods. 3 písm. a) prílohy XI na podporu tvrdenia, že v novom dôchodkovom režime nie je upravená nijaká súvislosť so životnými nákladmi v Bruseli.

84. Všetky tvrdenia uvedené Súdom prvého stupňa navyše k tomuto základnému zisteniu sú teda nadbytočné, preto ich kritika musí byť odmietnutá, keďže táto kritika nemôže zmeniť závery rozsudku. V každom prípade Komisia napriek všetkému subsidiárne poukazuje na dôvodnosť dodatočných úvah Súdu prvého stupňa.

85. Rada v podstate poukazuje na obdobné tvrdenia ako Komisia.

2. Posúdenie

86. Prvý problém, ktorým sa treba zaoberať na účely posúdenia tohto tvrdenia, spočíva v určení, aký je objektívne výsledok, ku ktorému smeruje návrh odvolateľa.

87. Ak je totiž jeho cieľom dosiahnuť zníženie dôchodkov vyplácaných bývalým úradníkom s bydliskom v Belgicku alebo zníženie referenčnej sumy na výpočet dôchodkov bývalých úradníkov Spoločenstva, dôvod odvolania je nepochybne neprípustný už od počiatku.

88. V judikatúre je totiž nesporné, že jednou z podmienok prípustnosti žaloby je právny záujem na konaní. Okrem toho ide o podmienku kogentného práva, ktorú súd Spoločenstva môže uplatniť bez návrhu [24].

89. Je teda jasné, že odvolateľ nemal (a nemá) právny záujem na spochybnení opravného koeficientu vo výške 100 % priznaného dôchodcom s bydliskom v Belgicku (alebo presnejšie neexistencie opravného koeficientu v zmysle článku 3 ods. 5 prílohy XI služobného poriadku). Ak by sa totiž vyhovelo jeho tvrdeniam uvedeným v tomto ohľade, mohlo by to viesť iba k zníženiu dôchodku priznaného bývalým úradníkom Spoločenstva s bydliskom v Belgicku, bez žiadneho konkrétneho prospechu pre odvolateľa. Keďže v zmysle článku 1 ods. 3 prílohy XI nového služobného poriadku sú dôchodky bývalých úradníkov upravené použitím opravných koeficientov vypočítaných „s odkazom na Belgicko“, nemožno vylúčiť, že prípadné vyhovenie dôvodu z tohto hľadiska by mohlo v konečnom dôsledku viesť k zníženiu dôchodku samotného odvolateľa, vypočítaného pri uplatnení na „základný dôchodok“, ktorý je dôchodkom vyplácaným dôchodcom s bydliskom v Belgicku, osobitného opravného koeficientu pre Spojené kráľovstvo, ktorý je vyšší ako 100 %.

90. Aby teda tvrdenie odvolateľa mohlo byť považované za prípustné v rozsahu, v akom je podporené právnym záujmom na konaní, treba prijať, že účelom tohto tvrdenia je domáhať sa pre odvolateľa uplatnenia opravného koeficientu vypočítaného s použitím „metódy hlavného mesta“.

91. Domnievam sa však, že postoj odvolateľa vychádza z nesprávneho predpokladu.

92. Je nevyhnutné stručne zhrnúť skutkovú situáciu. Existuje základná suma pre dôchodok každého bývalého úradníka Spoločenstva, ktorý v systéme upravenom novým služobným poriadkom nemôže byť v nijakom prípade znížený, bez ohľadu na miesto bydliska dôchodcu. Inými slovami, minimálny opravný koeficient sa rovná 100 % (ktorý, samozrejme, zodpovedá neexistencii opravného koeficientu). Táto „minimálna“ výška dôchodku je priznaná podľa článku 3 nariadenia č. 31/2005 napríklad dôchodcom s bydliskom v Českej republike, v Estónsku, Grécku, Španielsku, na Cypre, v Lotyšsku, Litve, Maďarsku, na Malte, v Poľsku, Portugalsku, v Slovinsku a na Slovensku a navyše podľa prílohy XI služobného poriadku dôchodcom s bydliskom v Belgicku a Luxembursku, ktoré sú dvoma členskými štátmi, na ktoré sa opravné koeficienty neuplatňujú. V ostatných členských štátoch je dôchodcom v situácii odvolateľa, ktorí nadobudli nárok na dôchodok pred nadobudnutím účinnosti nového služobného poriadku, priznaný opravný koeficient vypočítaný na základe rozdielu medzi životnými nákladmi v ich členskom štáte bydliska a životnými nákladmi v Belgicku [pozri článok 1 ods. 3 písm. a) bod ii) prílohy XI nového služobného poriadku], ktorý v praxi zvyšuje vyplácanú sumu dôchodku. Napríklad na základe už citovaného článku 3 nariadenia č. 31/2005

24 — Uznesenie Súdneho dvora zo 7. októbra 1987, Di Muro/Rada a Hospodársky a sociálny výbor, 108/86, Zb. s. 3933, bod 10; pozri tiež rozsudky Súdu prvého stupňa zo 14. apríla 2005, Sniace, T-141/03, Zb. s. II-1197, bod 22; z 18. februára 1993, McAvoy/Parlament, T-45/91, Zb. s. II-83, bod 22, a z 28. marca 2001, Inštitút patentových zástupcov pri Európskom patentovom úrade/Komisia, T-144/99, Zb. s. II-1087, body 29 až 35. V tomto poslednom uvedenom rozhodnutí okrem toho Súd prvého stupňa zrejme považuje podmienku záujmu na konaní za požiadavku podľa vzoru požiadaviek upravených v článku 230 ES.

uvedený koeficient pre Spojené kráľovstvo od 1. júla 2004 predstavoval 137,5 %.

E — *O diskriminácii vo vzťahu k dôchodcom s bydliskom v jednom z „lacnejších" členských štátov*

93. Na základe tohto skutkového rámca je teda zrejmé, že Súd prvého stupňa v bode 117 napadnutého rozsudku správne uviedol, že nový režim dôchodkov neupravuje nijaký odkaz na životné náklady v Bruseli. Pre dôchodky, rovnako ako pre odmeny úradníkov v službe nie je jednoducho pre Belgicko (a Luxembursko) upravené uplatnenie žiadneho opravného koeficientu vo vzťahu k referenčným sumám.

1. Tvrdenia účastníkov konania

97. Odvolateľ nakoniec opakuje štvrté tvrdenie, ktoré uviedol na Súde prvého stupňa na podporu tvrdenia o existencii nerovnosti zaobchádzania, založené na zvýhodnení, ktoré bolo údajne priznané dôchodcom s bydliskom v „lacnejších" členských štátoch, keďže sa na nich podľa nového systému uplatňuje opravný koeficient vo výške 100 %. Súd prvého stupňa sa osobitne dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že odvolateľ nemal právny záujem na konaní na účely spochybnenia tohto údajného zvýhodnenia.

94. Je pravda, že pri prechode od bývalého k novému služobnému poriadku nebola referenčná suma dôchodkov zmenená. Okrem toho, ak by táto suma bola znížená, dôchodok vyplácaný odvolateľovi by bol v praxi tiež znížený.

95. Tvrdenia Súdu prvého stupňa uvedené dodatočne k už citovanému základnému zisteniu, osobitne v bodoch 124 a 125, hoci sú v zásade správne, sú podľa môjho názoru nadbytočné na účely rozhodnutia o dôvode, ktorý uvádza odvolateľ.

98. Odvolateľ uznáva, že ustálená judikatúra vyžaduje právny záujem na odôvodnenie prípustnosti žalobného dôvodu. Domnieva sa však, na rozdiel od toho, čo uvádza Súd prvého stupňa v bode 135 napadnutého rozsudku, že v jeho prípade právny záujem na konaní existuje. Tento právny záujem na konaní osobitne vyplýva zo skutočnosti, že situácia dôchodcov s bydliskom v „lacnejších" štátoch, v porovnaní so situáciou odvolateľa, svedčí o existencii nerovnosti zaobchádzania diskriminačnej povahy.

96. Zastávam preto názor, že druhé tvrdenie uvedené odvolateľom v rámci odvolacieho dôvodu musí byť tiež zamietnuté, keďže neexistuje žiadna diskriminačná nerovnosť zaobchádzania medzi odvolateľom a bývalými úradníkmi Spoločenstva na dôchodku s bydliskom v Belgicku.

99. Odvolateľ tiež spochybňuje argumentáciu Súdu prvého stupňa, podľa ktorej, keďže režim dôchodkov bývalých úradníkov

Spoločenstva nefunguje ako penzijný fond, ale je založený na zásade solidarity, prípadné zníženie dôchodkov priznaných bývalým úradníkom s bydliskom v „lacnejších“ členských štátoch nemá za následok žiadny prospech pre odvolateľa. Odvolateľ najmä tvrdí, že takto dosiahnuté ušetrenie by mohlo umožniť napríklad vrátiť sa k používaniu „metódy hlavného mesta“ (bod 78 odvolania).

100. Navyše odvolateľ tvrdí, že napadnutý rozsudok je chybný v rozsahu, v akom uvádza, že rozhodnutie normotvorcu Spoločenstva použiť opravný koeficient vo výške 100 % na dôchodcov s bydliskom v „lacnejších“ členských štátoch nie je zjavne svojvoľné alebo neprimerané (bod 136 napadnutého rozsudku).

101. Komisia a Rada predovšetkým uvádzajú, že podľa ich názoru je rozhodnutie o neprípustnosti žalobného dôvodu vyhlásené Súdom prvého stupňa opodstatnené. Okrem toho podľa týchto inštitúcií nemožno napadnúť ani pripomienky Súdu prvého stupňa k širokej miere voľnej úvahy, ktorú v tejto oblasti požíva zákonodarca Spoločenstva v medziach, ktoré v predmetnom prípade neboli prekročené.

102. Komisia pritom tvrdí, že toto tvrdenie malo byť vyhlásené Súdom prvého stupňa za neprípustné aj preto, lebo bolo odvolateľom uvedené prvýkrát v rámci prvostupňového konania až v štádiu repliky (bod 71 vyjadrenia k odvolaniu).

2. Posúdenie

103. Vychádzajúc z práve uvedenej poznámky Komisie, že preskúmavané tvrdenie malo byť vyhlásené za neprípustné, sa domnievam, že s postojom Komisie nemožno súhlasiť. Hoci totiž v žalobe podanej na Súde prvého stupňa odvolateľ osobitne nepoukázal na porovnanie s dôchodcami s bydliskom v „lacnejších“ členských štátoch v rámci diskusie týkajúcej sa porušenia zásady rovnosti zaobchádzania, napriek tomu je pravda, že dotknuté tvrdenie bolo uvedené, aj keď len v náznaku, v časti žaloby, kde sa poukazovalo na zneužitie právomoci, porušenie zásady proporcionality a povinnosti odôvodnenia. Osobitne bod 93 žaloby podanej na Súde prvého stupňa znie takto:

„Nakoniec na základe takto pripomenutých rôznych zásad je uplatnenie tohto ustanovenia rozporné, keďže priznáva, čo sa týka dôchodkov, opravný koeficient rovnajúci sa 100 pre hlavné mestá a členské štáty, v ktorých je však koeficient nižší ako 100, ako je to v súčasnosti najmä pre Atény, Budapešť, Lisabon, Prahu a Varšavu.“

104. S prihliadnutím na ustálenú judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej je napriek všeobecnému zákazu predkladania nových dôvodov možné predložiť v priebehu konania dôvod, ktorý je rozšírením dôvodu uvedeného skôr priamo alebo implicitne v návrhu

na začatie konania [25], zastávam názor, že tvrdenie, ktoré poukazuje na nerovnosť zaobchádzania vo vzťahu k dôchodcom s bydliskom v „lacnejších“ členských štátoch, bolo prípustné.

105. Navrhujem na tomto mieste preskúmať osobitnú kritiku vznesenú v tomto ohľade odvolateľom proti napadnutému rozsudku. Odvolateľ sa domnieva, že Súd prvého stupňa nesprávne rozhodol o neexistencii právneho záujmu na konaní.

106. Na tento účel odvolateľ spochybňuje najmä rozhodnutie Súdu prvého stupňa v bode 133 a nasl. napadnutého rozsudku, kde sa uviedlo, že odvolateľ nijako nepreukázal, že mohol mať nejakým spôsobom prospech z odstránenia zvýhodnenia priznaného novým služobným poriadkom dôchodcom s bydliskom v „lacnejších“ členských štátoch.

107. Nezdá sa mi, že tvrdenia odvolateľa sú presvedčivé a že môžu spochybniť presnosť úvah Súdu prvého stupňa.

108. V judikatúre je totiž ustálené, že na spochybnenie zákonnosti aktu Spoločenstva, tak priamo, ako aj prostredníctvom námietky, je nevyhnutné, aby právny záujem na konaní mal pre žalobcu prípadný praktický úžitok, ak sa jeho výhradám vyhovie [26].

109. Zdá sa mi pritom jasné, že jediným predmetom tvrdenia uvedeného odvolateľom je skutočnosť, že normotvorca rozhodol priznať dôchodcom s bydliskom v „lacnejších“ členských štátoch okamžité uplatnenie pravidiel uvedených v novom služobnom poriadku, ktoré sa týkajú odstránenia opravných koeficientov pre dôchodky. Tento nový systém naopak nikdy nebol na odvolateľa uplatnený (a ako sme videli, by bol preňho osobitne nevýhodný), keďže sa naňho bude aj naďalej vzťahovať uplatnenie opravného koeficientu podstatne vyššieho ako 100 %.

110. Keďže je jasné, že prípadné zníženie dôchodkov vyplácaných bývalým úradníkom s bydliskom v „lacnejších“ členských štátoch, čo by bol dôsledok vyhlásenia už citovaného rozhodnutia normotvorcu za nezákonné, by odvolateľovi neprinieslo nijaký zjavný prospech, úvahy Súdu prvého stupňa, ktoré viedli k vyhláseniu tvrdenia za neprípustné, nemôžu byť podľa môjho názoru predmetom kritiky.

25 — Pozri napríklad rozsudky z 19. mája 1983, Verros/Parlament, 306/81, Zb. s. 1755, bod 9; z 13. novembra 2001, Anton Dürbeck GmbH/Komisia, C-430/00 P, Zb. s. I-8547, bod 17, a z 26. apríla 2007, Alcon Inc./ÚHVT, C-412/05 P, Zb. s. I-3569, body 38 až 40.

26 — Pozri napríklad rozsudky Súdneho dvora z 15. marca 1973, Marcato/Komisia, 37/72, Zb. s. 361, bod 7; zo 16. decembra 1976, Perinciolo/Rada, 124/75, Zb. s. 1953, bod 26, a z 30. júna 1983, Schloh/Rada, 85/82, Zb. s. 2105, bod 14. Ako možno tušiť, v priebehu nedávnych rokov je to práve Súd prvého stupňa a tiež Súd pre verejnú službu, ktoré sa zaoberali existenciou alebo neexistenciou právneho záujmu na konaní, zatiaľ čo Súdny dvor potvrdil existenciu podobného kritéria na posúdenie prípustnosti odvolaní proti rozhodnutiam Súdu prvého stupňa (pozri napríklad rozsudky z 19. októbra 1995, Rendo/Komisia, C-19/93 P, Zb. s. I-3319, bod 13; z 13. júla 2000, Parlament/Richard, C-174/99 P, Zb. s. I-6189, bod 33, a z 25. júla 2002, Unión de Pequeños Agricultores/Rada, C-50/00 P, Zb. s. I-6677, bod 21; uznesenie z 25. januára 2001, Lech-Stahlwerke GmbH/Komisia, C-111/99 P, Zb. s. I-727, bod 18).

111. Okrem toho odvolateľ by tiež nemal žiadny právny záujem na konaní, pokiaľ by bol jeho žalobný dôvod vykladaný tak, že smeruje všeobecne proti rozhodnutiu normotvorcu odstrániť opravné koeficienty, keďže, ako sme videli, ich zrušenie sa odvolateľa nedotýka osobne.

114. V dôsledku toho sa domnievam, že aj toto posledné tvrdenie uvedené odvolateľom musí byť zamietnuté.

VII — O trovách konania

112. Súd prvého stupňa v každom prípade vykonal stručnú analýzu dotknutého tvrdenia tiež s ohľadom na podstatu veci, pričom uviedol, že ani v tomto prípade nemožno prijať, že normotvorca Spoločenstva prekročil mieru voľnej úvahy, ktorá mu je priznaná. Aj tieto pripomienky Súdu prvého stupňa, hoci stručné (inak vypracované len podporne), nemožno podľa môjho názoru nijako kritizovať.

115. Podľa článku 122 prvého odseku rokovacieho poriadku, ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor sám rozhodne o trovách konania. Podľa článku 69 ods. 2 uvedeného rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

113. Normotvorca Spoločenstva totiž rozhodol uplatniť bez ďalšieho na dôchodcov s bydliskom v „lacnejších“ členských štátoch mechanizmus výpočtu dôchodkov, ktorý bude v budúcnosti používaný na všetkých bývalých úradníkov, ktorí nadobudnú nárok na dôchodok po nadobudnutí účinnosti nového služobného poriadku. Navyše na účely zachovania postavenia tých, ktorí, tak ako odvolateľ, majú bydlisko v „drahom“ členskom štáte a nadobudli nárok na dôchodok pred 1. májom 2004, normotvorca upravil zachovanie opravného koeficientu (hoci, ako sme videli, vypočítavaného rôzne) v ich prospech. Nezdá sa mi, že možno povedať, že normotvorca zjavne porušil hranice miery voľnej úvahy.

116. Okrem toho druhý odsek toho istého článku 122 upravuje možnosť, že v prípade odvolaní podaných úradníkmi alebo inými zamestnancami určitej inštitúcie môže Súdny dvor v záujme spravodlivosti rozdeliť medzi účastníkov náhradu trov konania.

117. Keďže predmetné konanie je prvým konaním pred Súdnym dvorom, v ktorom sa rieši otázka reformy dôchodkového systému úradníkov Spoločenstiev vykonaného novým služobným poriadkom, a keďže určité právne aspekty nového režimu sa môžu v skutočnosti zdať problematické, navrhujem Súdnemu dvoru nariadiť, že každý účastník konania znáša svoje vlastné trovy konania.

VIII — Návrh

118. So zreteľom na vyššie uvedené navrhujem, aby Súdny dvor vyhlásil, že:

1. Odvolanie sa zamieta.

2. Každý účastník konania znáša svoje vlastné trovy konania.